

Choose Equity

CGFED

True Happiness

Chọn Công bằng • Trọn Yêu thương

ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG GIỚI TRONG NGÀNH KHAI THÁC KHOÁNG SẢN

Hội thảo chia sẻ giữa các Liên minh về “Thực hiện Vận động chính sách thông qua các bài học kinh nghiệm thực tiễn đã và đang triển khai của các mạng lưới”

**Phạm Thị Minh Hằng
Trung tâm nghiên cứu Giới, Gia đình và Môi trường trong Phát triển (CGFED),**

Nội dung chính

- Bối cảnh chung: Chính sách Giới và Môi trường (toàn cầu, Việt Nam)
- Vai trò của ngành Khai thác khoáng sản tại Việt Nam
- Đánh giá tác động giới trong hoạt động khai thác khoáng sản

Bối cảnh chung: Chính sách Giới và Môi trường toàn cầu

- **Báo cáo Tổng kết các Mục tiêu Thiên niên kỷ toàn cầu**

Phụ nữ và trẻ em là nhóm chịu ảnh hưởng nặng nề nhất trong các biến động môi trường và các tác động tiêu cực của hoạt động sản xuất khai thác tài nguyên

- **Chương trình Nghị sự 2030 về Phát triển Bền vững và 17 Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs)**

☞ *“Thực hiện các quyền con người của tất cả mọi người”;*

☞ *“Đạt được bình đẳng giới và trao quyền cho tất cả phụ nữ và trẻ em gái”;*

☞ *“Đảm bảo sự bảo vệ lâu dài của hành tinh và các nguồn tài nguyên thiên nhiên của nó.”*

- **Chiến lược tiếp cận để Quản lý Hóa chất Quốc tế (SAICM)**

☞ *“đạt được sự quản lý hợp lý các hóa chất trong suốt vòng đời của chúng để các hóa chất được sử dụng và sản xuất theo cách giảm thiểu các tác động có hại đáng kể đến sức khỏe con người và môi trường.”*

Bối cảnh chung: Chính sách Giới và Môi trường Việt Nam

- **Chiến lược quốc gia về Bình đẳng giới (10 năm)**

- ✓ 2011 - 2020: Mục tiêu 2: “Giảm khoảng cách giới trong lĩnh vực kinh tế, lao động, việc làm; tăng cường sự tiếp cận của phụ nữ nghèo ở nông thôn, phụ nữ người dân tộc thiểu số đối với các nguồn lực kinh tế, thị trường lao động”

- ✓ 2021 - 2030: "Hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật bảo đảm các nguyên tắc bình đẳng giới trên các lĩnh vực có liên quan. Thực hiện lồng ghép các nội dung bình đẳng giới trong xây dựng chính sách, pháp luật và các chương trình, chiến lược, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội”

- **Luật Bình đẳng Giới**

- **Luật Khoáng sản**

- **Luật Môi trường**

Vai trò của ngành Khai thác khoáng sản tại Việt Nam

• Về phương diện kinh tế:

- ▶ “Đóng vai trò quan trọng trong phát triển công nghiệp Việt Nam” Tỷ lệ trong GDP: 10% -12% GDP
- ▶ Đáp ứng đủ và kịp thời nguyên liệu cho một số ngành kinh tế then chốt

• Về phương diện chính trị:

- ▶ Khoáng sản tạo cho các quốc gia có một vị trí quan trọng trong giao lưu quốc tế.
- ▶ Nó góp phần không nhỏ vào việc làm tăng tính độc lập, tự chủ của mỗi quốc gia.
- ▶ Tăng lợi thế quốc gia trong cạnh tranh quốc tế

• Tác động nghiêm trọng rõ rệt đến môi trường

Một số loại khoáng sản có trữ lượng lớn ở Việt Nam

Đất hiếm

Titan

Than đá

Dầu mỏ

Apatit

Đá vôi

SUPPERCLEAN.VN

Đánh giá tác động giới trong hoạt động Khai thác khoáng sản - Lợi ích

- Tăng cường sự hiểu biết về tình trạng của các nhóm dễ bị tổn thương và ít có tiếng nói trong các quyết định liên quan của cộng đồng
- Nhận thức về quy trình diễn ra của mỗi một hoạt động khai khoáng sẽ có tác động như thế nào đến cộng đồng
- Cung cấp thông tin cho các nhà quản lý và lập chính sách về các tác động của hoạt động khai khoáng đến các nhóm dễ bị tổn thương trong cộng đồng
- Cung cấp thông tin cho doanh nghiệp có hoạt động khai thác khoáng sản nhằm thiết kế các hoạt động tham vấn đảm bảo bình đẳng giới và có sự tham gia của phụ nữ

Đánh giá tác động giới trong hoạt động Khai thác khoáng sản - Quy trình

- Bước 1: Thu thập thông tin cơ bản về cộng đồng bị ảnh hưởng
- Bước 2: Thảo luận và phân tích thông tin thu thập được với nhóm phụ nữ nhóm thành viên trong của cộng đồng
- Bước 3: Lập kế hoạch và thống nhất các hành động để tránh rủi ro và có tác động tích cực
- Bước 4: Xem xét và thực hiện tham vấn liên tục với phụ nữ và nhóm các thành viên khác của cộng đồng.

Đánh giá tác động giới trong hoạt động Khai thác khoáng sản

Một số kết quả chính

★ Lồng ghép giới trong các chính sách khai khoáng:

- Có sự tách biệt giữa chính sách cho lĩnh vực khai thác và chính sách giới nói chung.
- Mức độ tham gia của cộng đồng cũng thấp trong các quyết định liên quan đến các hoạt động được cấp phép, hoạt động khai thác và sau khai thác.
- Không đề cập đến sự khác biệt về nhu cầu và đặc điểm cụ thể của từng nhóm trong các đề xuất khuyến nghị
- Thiếu vắng vai trò của các tổ chức xã hội dân sự bao gồm Hội Phụ nữ, với tư cách là người đại diện cho lợi ích của cộng đồng phụ nữ nói chung

Đánh giá tác động giới trong hoạt động Khai thác khoáng sản

Một số kết quả chính

★Tác động đến môi trường:

- Cảnh quan và môi trường thiên nhiên bị tàn phá.
- Sạt lở núi, xói mòn, bồi lấp các hệ thống thoát nước dẫn đến sạt, lún.
- Sập nhà của cư dân quanh vùng
- Ô nhiễm tiếng ồn, bụi, không khí,...

Đánh giá tác động giới trong hoạt động Khai thác khoáng sản

Một số kết quả chính

★ Tác động cuộc sống cộng đồng:

- Ảnh hưởng kinh tế/sinh kế: Gánh nặng kinh tế đè nặng hơn lên phụ nữ với những công việc theo mùa vụ và công việc thủ công
- Việc làm: nam sẽ đảm nhận những công việc có yêu cầu kỹ thuật cao, sức khỏe tốt và có thu nhập cao, trong khi nữ thường làm những công việc không cần tay nghề hay trình độ, và như vậy, mức lương cũng thấp hơn.
- Phụ nữ hầu như không có tiếng nói, không có cơ hội có tiếng nói trong các quyết định của cộng đồng có liên quan đến khai khoáng
- Cơ hội Tiếp cận thông tin: phụ nữ ít có cơ hội tiếp cận thông tin: tự quan sát, chuyện trò trong cộng đồng, gia đình
- Thông tin được cung cấp không đầy đủ: Ít có thông tin về tác động môi trường, ảnh hưởng sức khỏe, rác thải hoặc hoá chất sử dụng

“Việc nâng cao vị thế, năng lực cho phụ nữ
không chỉ là mục tiêu mà còn là điều kiện
để xây dựng một cuộc sống tốt đẹp hơn cho mọi người”
(Tổng thư ký LHQ Ban Ki-moon)

Cảm ơn mọi người đã lắng nghe!

